

Вплив глобалізаційних процесів на міжнародний туризм у світі зростає, що пов'язано з розширенням внесків міжнародного туризму в платіжний баланс країни, забезпечення зайнятості населення, сприянням диверсифікації економіки, а також раціональному використанню рекреаційних ресурсів.

Процеси глобалізації сучасної світової економіки найтіснішим чином пов'язані з еволюцією її інституціональної структури – інституціоналізацією світового господарства. Річ у тому, що в міжнародних економічних відносинах, так як і у рамках національних економічних систем окремих країн, формуються певні інститути (норми, ціннісні характеристики, «правила гри»), а також організації, виступаючі у вигляді зовнішньої формалізованої структури цих інститутів.

В світогосподарських зв'язках складаються і видозмінюються конкретні соціальні інститути (що розуміються як синтез традиційних понять інститут і організація), відбувається інституціоналізація міжнародних економічних відносин.

З приведеного вище очевидний висновок про наростання конфліктного потенціалу у світовій економічній системі, накопиченні на стороні країн, що розвиваються, величезного потенціалу невдоволення. Посилення взаємозв'язків і взаємозалежності між країнами у світовій економічній системі поєднується з ростом світової соціально-економічної нерівності, збільшенням розриву в прибутках і рівні життя між найбагатшими і найбіднішими квинтилями і децилями населення планети.

Список використаних джерел:

1. Осавлюк С.Л. Прогнозування нестабільності фінансових ринків в умовах глобалізації. Київ : Інститут світової економіки та міжнародних відносин НАН України, 2010.
2. Савелко Т.В. Уточнення економічного змісту й особливостей глобалізації. *Фінанси України*. 2009.
3. Стукало Н.В. Глобалізація та розвиток фінансової системи України. *Фінанси України*. 2011.
4. Стиглиц Дж. Глобализация: тревожные тенденции. Москва : Мысль, 2011.

Левенок Юлія Андріївна,
курсант 3 курсу, спеціальність 081 «Право»
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник: д.е.н., доцент, Паршин Юрій Іванович
професор кафедри фінансово-економічної безпеки ДДУВС

ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ

Економіка є основою для існування та стабільного розвитку будь-якої сучасної держави. Відповідно до цього, формування ефективних економічних відносин, стійких до негативних зовнішніх впливів й водночас інтернальних

до міжнародного співробітництва, є одним з найважливіших завдань національної політики України. Стратегія національної безпеки України, що затверджена Указом Президента України від 26.05.2015 р. № 287/2015, визнала, що забезпечення економічної безпеки є одним із головних напрямів державної політики України.

Ефективність протидії економічній злочинності прямо залежить від отримання усебічної та достовірної інформації щодо кількісних та якісних показників певного виду економічних злочинів та простеження тенденцій розвитку даного явища.

Однією з проблем протидії економічній злочинності в Україні вбачається наявність значних складностей у розкритті латентних злочинів (серед економічної злочинності їх набагато більше, ніж будь-де). З одного боку, це пов'язано зі внесенням значних змін до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за економічні злочини, з іншого – з відсутністю єдиної статистичної звітності щодо вчинених економічних злочинів.

Сучасна економічна злочинність в Україні характеризується високими показниками, й до того ж несприятливою динамікою. Найрозповсюджені економічні злочини станом на 2018 рік: хабарництво, корупція, незаконне заволодіння майном, шахрайство у сфері закупівель, у сфері управління персоналом, а з недавнього часу популярність набирає кіберзлочинність.

Згідно результатів дослідження економічних злочинів видно, що у 2018 48% українських організацій постраждали від економічної злочинності протягом останніх двох років, порівняно з 43% у 2016 році.

Отож, розглянемо спершу шахрайство: Випадки шахрайства стають все більш видимими, порівняно з минулими роками. Не зважаючи на той факт, що обізнаність українських респондентів щодо випадків шахрайства, в їхніх організаціях шахрайство стрімко зростає, за результатами дослідження 2018 року – 1 з 7 випадків шахрайства в організації був виявлений випадково, що дійсно вражає та дає привід задуматись.

Кожна організація, незалежно від того, наскільки вона пильна, має «білі плями» у протидії економічним злочинам та шахрайству. Тому, саме лише пролиття світла на них може значно посилити боротьбу з економічними злочинами.

Наслідки, до яких веде шахрайство, зазвичай, не лише фінансові – неважливо, чи випадок шахрайства був один, чи організація стала жертвою системного шахрайства – розголошення даного факту перед громадкістю, може завдати серйозної шкоди репутації організації, що постраждала.

Це відбувається тому, що в час тотальної прозорості криза настає організації зненацька та від неї самої не залежить факт настання кризи. Натомість, це вирішує громадськість.

Тому, оцінка ризиків – перший крок на шляху до протидії шахрайству.

Незважаючи на збільшення витрат у боротьбі з економічними злочинами та шахрайством, багато сучасних українських організацій досі не займаються профілактикою шахрайства, а лише реагують на неї, в той час, як

попереджати шахрайство набагато легше, аніж потім постійно боротися з ним.

Наразі необхідно вивчати технології для боротьби з шахрайством. Цифрові технології в наш час активно розвиваються, проте набувають подвійного значення – вони водночас є загрозою для організації, і засобом щодо її захисту.

У сучасності цифрові технології охоплюють всі види діяльності організації, у той самий час вони використовуються й для скоєння економічних злочинів та фактів шахрайства. Через це, усі ми можемо спостерігати ефект замкненого кола, саме рік за роком технології стають прогресивнішими, ніж десять років тому, і у зв'язку з цим організаціям не залишається іншого виходу, аніж такий – вони повинні бути готовими реагувати на нові, складніші типи шахрайських схем.

На мою думку, в будь-якій організації необхідно використовувати наступні передові технології, а саме: регулятивна аналітика, постійний моніторинг щодо запобігання вчиненню шахрайства, моніторинг електронної пошти, виявлення аномалій, «візуалізація» даних, штучний інтелект тощо.

Не можна не відмітити й те, що шахрайство дає більше мігрує у цифровий світ. Так, як споживачі й організації дедалі сильніше залежать від інформаційних технологій. Поширення Інтернету та поява у повсякденному житті новітніх електронних засобів зробили шахрайство більш витонченим та оригінальним.

З появою нових цифрових технологій, поруч з ними йдуть й нові види атак, а саме злочинності в економічній сфері. Тут йде річ про інтернет-магазини та інші платформи інтернет-простору, адже в них є причини хвилюватись за безпеку своїх персональних даних та не довіряти оплаті через інтернет. Якщо ти плануєш купувати речі в інтернеті, то слід детально перевіряти сайти, на яких збираєшся купувати та не слід довіряти сумнівним сайтам. Взагалі, при придбанні через інтернет та передоплаті необхідно бути уважним.

Треті сторони використовують дедалі складніші технічні засоби.

Цифрове шахрайство стає дедалі ускладним, продуманим та руйнівним явищем. Лиш один з багатьох прикладів – кібератака на магістральну електромережу України. Хакери змогли успішно проникнути до інформаційних систем трьох енергрозподільних компаній в Україні й тимчасово припинити постачання електроенергії кінцевим споживачам. Внаслідок цього випадку близько 230 тисяч громадян залишилися без електроенергії приблизно на 1-6 годин, що дійсно вражає, і до того ж, таких випадків чимало.

Наразі підприємства та організації страждають від наступних економічних злочинах у сфері кіберпростору: шахрайство у сфері закупівель, незаконне привласнення майна, порушення бізнес-процесів, вимагання та інше.

Як видно з вищезазначеного, проблема економічної злочинності є дуже гострою та стрімко зростає, а все від того, що люди не розуміють самого

механізму економічних злочинів, їх профілактики, зародження, того, як з ними слід боротися та які краще для цього підібрати способи, що мають найбільшу ефективність.

Вже сьогодні кожному з нас необхідно замислитись над наступними питаннями:

1) Чи Ваші підрозділи інформаційної безпеки та управління ризиками координують свої дії між собою та працюють як єдина та цілісна функція?

2) Якщо ж Ваші працівники крадуть у Вашої організації гроші, майно або інтелектуальну власність, чи дізнаєтесь Ви про це?

3) Чи маєте Ви повне та чітке розуміння того, з якими сторонами співпрацює Ваша організація? Ви можете бути впевнені у доброчесності і бездоганній діловій репутації Ваших контрагентів?

4) Чи проводите Ви оцінку ризиків Вашої організації як щорічну чи щомісячну процедуру чи тільки в кризовій ситуації?

5) Яким чином Ви забезпечуєте безпеку конфіденційної інформації, яку обробляється, зберігається чи передається зовнішні постачальники?

5) Чи мають Ваші працівники відповідні знання підготовку для виявлення та уникнення кібер-загроз?

З матеріалу, викладеного вище, можна зробити наступний висновок:

Інформація, наведена мною демонструє, що в наш час випадки скоєння економічних злочинів стали неабияк поширеними, у порівнянні з попередніми роками.

Шахрайство – найбільш популярний економічний злочин, що з розвитком цифрових технологій, стрімко набирає обертів.

А також, досі багато організацій не готові до зіткнення із шахрайством чи іншими видами економічних злочинів, як з боку співробітників організації, так і з боку третіх сторін. Виявлення та попередження економічних злочинів чи шахрайства – це, поза всіляким сумнівом, комплексне й досить таки для організації завдання, що передбачає пошук системи заходів, які включають в себе технології та людські ресурси, і побудовані на чіткому розумінні схем шахрайських дій та обставин за яких ці дії вчинені.

В наш час необхідно обирати найефективніші методи щодо боротьби з шахрайством та іншими видами економічних злочинів, для того щоб було легше їх виявляти, проводити профілактичні засоби щодо них.

Також, варто зазначити, що аналіз сучасного стану економічної злочинності в Україні та пов'язаних з ним загроз для нормального розвитку нашої держави доводить необхідність здійснення повного кримінологічного супроводу протидії злочинності в Україні та реалізації цього процесу шляхом вдосконалення нормативно-правового, інформаційного та науково-методичного забезпечення боротьби з економічною злочинністю.

Список використаних джерел:

1. Всесвітнє дослідження економічних злочинів та шахрайства 2018 року: результати опитування українських організацій. URL: <https://www.pwc.com/ua/uk/survey/2018/pwc-gecs-2018-ukr.pdf>

2. Юртаєва К.В. Сучасні тенденції економічної злочинності в Україні ХНУВС, *Вісник кримінологічної асоціації України*, №2(19), Харків, 2018р. С.109–113.

3. Бесчастний В. Кримінологічний аналіз стану злочинності в Україні. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 1. С. 207–213. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2017_1_40

Лушкіна Анастасія,
курсант 2 курсу факультету економіко-правової безпеки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІЗОВАНИХ ЗЛОЧИННИХ УГРУПОВАНЬ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ

Економічна стабільність – головний з чинників удосконалення потенціалу країни та її зростання у світі загалом. Зокрема, Кабінетом міністрів України було схвалено Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації, основні положення якої роз'яснюють мету та необхідність її прийняття: створення ринкових стимулів, впровадження цифрової економіки, а також окреслення основних напрямів розвитку економічної сфери життя суспільства [1].

Особливу увагу в Концепції приділено рівню економічної злочинності, що за статистикою Генеральної прокуратури України має наступну картину: за останні п'ять років кількість злочинів у сфері господарської діяльності, які посідають провідне місце у структурі економічної злочинності, зменшилася майже вдвічі – з 6026 кримінальних правопорушень у 2013 р. до 3320 у 2017. р. При цьому лише в третині випадків кримінальних правопорушень у вказаній сфері, зареєстрованих у 2017 р., особами було отримано повідомлення про підозру [2, с. 111]. При цьому, проблематика та механізм вчинення економічних злочинів організованими злочинними угрупованнями, що мають латентний характер, набуває особливої актуальності в контексті організації її попередження, запобігання та протидії. Варто відмітити, що дана проблематика досліджувалася багатьма вченими, зокрема А.М. Бойко, Н.О. Гуторовою, О.Ф. Долженковою, О.М. Бандурка, В.П. Коржа, В.М. Бутузовою [3, с.292]. Визначення економічного змісту дефініції «організована економічна злочинність» знайшло своє відображення у низці поглядів науковців та практичних працівників. Користін О.Є., зазначає, що вона є якісно новою характеристикою організованої злочинності загалом, через те її вбудованість у соціальну систему та вплив на такі її елементи, як економіка та політика. Зокрема, мету такої діяльності науковець вбачає у отриманні прибутків і надприбутків через здійснення забороненої законодавством діяльності [4, с. 79].

Існують певні особливості у здійсненні злочинних посягань на